A°. 1860. N°. 2

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 23 Maart.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 19 Maart.

De Paus heeft den Vorst-aartsbisschop van Ollmutz, landgraaf *van Fürstenberg*, den titel van troon-adsistent verleend.

— Omtrent de staatkundige aangelegenheden van den dag wordt het volgende gemeld: „Het besluit van de sardinische Regering, bij 't welk de afstand van Savoye en Nizza aan Frankrijk wordt goedgekeurd, is, naar men verzekert, reeds op weg naar Parijs. Van Zwitserland wordt in dit besluit geene melding gemaakt. De Bonds-regering heeft, door den heer *Tourte* te Turin en door den heer *Kern* te Parijs, plegtige protesten laten indienen, bij welke de algeheele afstand van Savoye aan Frankrijk voor ten eenemale onvereenigbaar wordt verklaard met de onzijdigheid, welke Zwitserland in 1815 is opgelegd. Wat betreft de nog hangende onderhandelingen tusschen Pruissen en Engeland, nopens de savoische aangelegenheden, deze zullen, naar den inhoud der prussische bladen te oordeelen, zelfs tot geene protesten leiden. Men schijnt het alleen zoo ver te willen brengen, dat van beide zijden eene verklaring zal worden uitgevaardigd, dat men den afstand niet erkent. Engeland zal er daarenboven op aanhouden, dat ook in Savoye en in Nizza eene volksstemming moet plaats hebben. Intusschen behoeft het gerucht, in bijzondere berigten uit Frankrijk vermeld, dat de fransche minister *Thouvenel* in zijne jongste nota reeds weder op vroegere verklaringen terugkomt, en zich tegen eene volksstemming in Savoye verzet, nog bevestiging.

„Verschillend is het oordeel omtrent den invloed, welken de inlijvings-wenschen in Italie op de fransche staatkunde daar te lande zullen uitoefenen. Volgens sommigen, beschouwt het Kabinet der Tuilerien de stemming in Romagna als eene afkeuring van het pausselijk bestuur, en de stemming in Toscane als eene uitsluiting van de dynastie van *Lotharingen*, maar volhardt dit Kabinet bij de raadgeving om geenszins tot eene onvoorwaardelijke inlijving overtegaan. Volgens anderen, zou de fransche Regering zich dergelijke inlijving, als eene volledig tot stand gebragte daadzaak, laten welgevallen, zonder eenig voorbehoud. Verder schijnt inderdaad aan eene ontruiming van Rome door de fransche troepen, en aan eene vervanging van dezelve door napelsche te worden gedacht, 't welk, gelijk men zich hier voorstelt, noodwendig tot een oorlog tusschen Piemont en Napels zoude leiden. Tot den 13den Maart was de excommunicatie-bulle nog niet in Turin aangekomen, maar wel het tweede pausselijke monitorium, 't welk, volgens de kanonieke regelen, de uitvaardiging eener dergelijke bulle voorafgaat.

„Al de door de sardinische Regering genomene maatregelen duiden aan, dat men zich aldaar het spoedig uitbreken van een oorlog voorstelt. Verscheidene regimenten zijn uit het binnenland in aantogt naar de grenzen. Een regiment van de divisie grenadiers is op marsch naar Milaan; eene brigade is naar Novara bestemd. Een battaillon bersaglieri is te Chivasso, op weg naar Novara, geposteerd. Deze troepen behooren tot de vijfde divisie, welke zich naar Lombardije begeeft, terwijl vier divisien zich reeds daar te lande bevinden; weshalve de linie van de Mincio thans door 50,000 Sardiniers en 50,000 Franschen wordt bedreigd. De drie overige divisien van het sardinische leger blijven vooreerst in Turin, in Alessandria en in Genua, maar kunnen, over de spoorwegen, spoedig naar Lombardije worden gezonden, of, des gevorderd, naar de Midden-Italiaansche-Staten. Dit laatste schijnt zelfs het meest waarschijnlijke, als wanneer, bij het bezetten van de Emiliaansche-Staten, Voghera tot het middenpunt der administratie zou worden aangenomen, terwijl er eene genoegzame magt op de linie van Mincio zou worden gelaten, ten einde de oostenrijksche krijgsmagt aan die zijde in 't oog te houden. Met den eersten April zullen de sardinische troepen op den voet van oorlog zijn gebragt en als zoodanig worden bezoldigd."

— De Regering heeft aan de studenteu te Pesth doen te kennen geven, dat, indien zij geene acht geven op het verbod om zich tot dusgenaamde staatkundige vertooningen te vereenigen, de hun verleende vrijdom van militaire dienst zal worden ingetrokken.

VAN DEN RIJN, 21 Maart.

Dezer dagen wordt te Berlijn in het Huis der Afgevaardigden het voorstel van de Regering, betreffende de versterking en de verbetering van het pruissische leger, overwogen, en trekt dit onderwerp, uithoofde van den toestand, in welken de staatkundige aangelegenheden in Europa worden gevonden, de openbare aandacht zeer tot zich. Van goederhand wordt verzekerd, dat de Prins-Regent overtuigd is van de hooge noodzakelijkheid, dat de voordragt worde aangenomen, die, wat betreft de inrigting van het leger, ook reeds wordt uitgevoerd, derwijze, dat, gelijk men in Parijs reeds zeer teregt heeft aangemerkt, deze haar beslag zal hebben erlangd, om 't even, welk besluit door de Afgevaardigden op dit stuk zal worden genomen.

Indien de Kamer tot het besluit komt om de voordragt te verwerpen, zal zij hoogst waarschijnlijk worden ontbonden, en zal de Regering een beroep doen op het oordeel van de stemgeregtigden en van de kiezers, en zal er ook welligt eenige wijziging worden gebragt in de zamenstelling van het ministerie. Men beweert ten minste, dat de heer *v. Auerswald*, ten aanzien van de voordragt, bedenkingen heeft, met welke de Prins-Regent zich niet kan vereenigen, en dat de genoemde minister daaraan blijft hechten, ten ware men konde besluiten om eenige wijziging te brengen in de zamenstelling van het Heerenhuis. Dat met dergelijke wijzigingen geene grondbeginselen zijn gemoeid, wil men hieruit hebben afgeleid, dat de minister *v. Schwerin* daarin geen bezwaar zou vinden.

Over het geheel wordt het niet als onmogelijk beschouwd, dat men in Pruissen, met uitsluiting van eenige al te warme liberale, of liever democratische elementen, eene overwegende partij zal trachten bijeen te brengen, door welke, met behoudende beginselen, voor alles eene omzigtige bevordering zal worden in het oog gehouden van hetgeen de geschiedkundige behoeften van de pruissische staatkunde vereischen; — dat de minister *von Schwerin* ijverig daaraan arbeidt en ook bereid is om, ter bereiking van dit doel, zich van zijne zijde concessien te laten welgevallen.

— Uit Italie wordt gemeld, dat men zelden in Florence een feest heeft gevierd, aan 't welk de volksmenigte met zoo veel vreugde en geestdrift heeft deelgenomen, als dat, 't welk in den laten avond van den 15den heeft plaats gehad, als wanneer de uitslag van de volksstemming is verkondigd. — Men verzekert, dat er reeds piemontesche troepen te Genua scheep zijn gegaan, welke bestemd zijn om in Toscane in bezetting te worden gelegd, en dat daarentegen toscaansche troepen naar piemontesche garnizoens-steden zullen worden overgeplaatst.

— Uit Berlijn wordt gemeld, dat ten aanzien van het afstaan van Savoye door de pruissische Regering is geantwoord, dat deze het als noodwendig beschouwt, dat die aangelegenheid aan het oordeel der groote mogendheden van Europa worde onderworpen, en verwacht, dat Frankrijk geen beslissenden maatregel zal nemen voor dat de zaak in eene Conferentie dezer mogendheden overwogen zal zijn. Tevens moeten, ten aanzien van de nieuwe leer der natuurlijke grenzen, met betrekking tot de inlijving van Savoye, met het oog op de europesche en ook inzonderheid op de duitsche belangen, zeer ernstige bedenkingen zijn medegedeeld. Tevens wordt verzekerd, dat gelijktijdig met deze depeche eene nota van de fransche Regering is uitgevaardigd, welke, betreffende den bedoelden afstand, grondstellingen behelst, die geenszins getuigen van eerbied voor de op de bestaande verdragen gegronde regten, en ook niet instemmen met het denkbeeld, dat aan de groote mogendheden het regt zou toekomen om in dezen te beslissen. Vermits in deze nota nog andere uitdrukkingen waren gebezigd, van veel beteekenenden aard, liet het zich voorshands aanzien, dat Pruissen zeer bepaald bij zijne aangenomene houding zou volharden.

PARIJS, 20 Maart.

Heden had het zeventiende deel van het werk van den heer *Thiers*, getiteld: *„de geschiedenis van het Consulaat en het Keizerrijk"* in het licht moeten verschijnen. De uitgaaf is echter nog eenige dagen uitgesteld, omdat de heer *Thiers* zich verpligt acht om achter dat deel een bijvoegsel te laten volgen, 't welk een protest inhoudt van Prins *Jerôme* en diens zoon, Prins *Napoleon*, tegen eene verklaring van de familie *Patterson*, betreffende het eerste huwelijk van Prins *Jerôme*.

— De Regering heeft berigt ontvangen van de aankomst te Gondar van den zeekapitein *de Russel* en de overige leden der fransche missie, welke naar Abyssinie is gezonden. Zij hebben den 3den Januarij Zoulla, eene haven aan de Roode-zee, verlaten, en na eenen zesdaagschen togt door het binnenland Gondar bereikt.

— De laatste tijdingen uit Konstantinopel houden in, dat de Porte Prins *Michael*, den zoon van Vorst *Milosch*, heeft erkend als den souvereinen Vorst over Servie.

Naar men verneemt, is de Porte tot dezen stap overgegaan op aansporing van Oostenrijk en Rusland, welke twee mogendheden zich vooraf te dien aanzien onderling hadden verstaan.

— Heden heeft op het paleis van de Tuilerien eene algemeene zitting van den Staatsraad plaats gehad, onder het voorzitterschap van den Keizer. In die vergadering is het vraagstuk der regten op de suiker behandeld geworden. De Keizer verlangt, dat spoedig dienaangaande een besluit zal worden genomen, opdat de arbeid in de suiker-raffinaderijen, welke, ten gevolge van den toestand van onzekerheid, nogal aanmerkelijk is verminderd, weder toeneme.

Gisteren heeft de Keizer den heer *de Mérode*, den geheimen kamerheer van den Paus, die te Orleans aan den bisschop *Dupanloup* een bezoek heeft gebragt, in een bijzonder gehoor ontvangen. De Keizer had den wensch te kennen gegeven om een onderhoud te hebben met dien heer, die aan Z. M. door den kardinaal-aartsbisschop *Morlot* is voorgesteld.

— Op voordragt van den maarschalk *Vaillant*, heeft de Keizer eene groote en eene kleine zilveren medaille ingesteld als eene vereering voor diegenen in Italie, welke, bij de verpleging der fransche zieken en gekwetsten gedurende den jongsten veldtogt, meer of minder belangrijke diensten hebben bewezen. De *Moniteur* behelst eene lange lijst van personen, aan welke die onderscheiding is ten deel gevallen. Aan 26 Italianen is te dier zake het Legioen-van-Eer toegekend, aan 140 de groote en aan 227 de kleine zilveren medaille.

— De zaak der verkiezing van den heer *de Dalmas* wordt steeds in het *Journal des Débats* besproken op eene wijze, welke de hooge Regering niet aangenaam kan zijn. Dit blad vestigt de aandacht op de beraadslagingen in Engeland over de inlijving van Savoye, en op de *Times*, die niet aarzelt, te verkondigen, dat lord *J. Russell* geenszins de vos is, die den raaf zal weten overtehalen om zijn lieflijk geluid te doen hooren en om de kaas los te laten. De *Times* wenscht, dat men in het belang der nationale waardigheid nu maar verder over deze zaak zal zwijgen, 't welk het *Journal des Débats* doet zeggen, dat de kunst om te gelegener tijd te zwijgen, zelden wordt gevonden, en dat zoowel maires van kleine gemeenten, als hoofden van magtige Rijken gevaar loopen van ontijdig te spreken. Volgens de *Débats*, levert de maire van Louvigné-du-Desert daarvan een bewijs op, die een brief door de dagbladen heeft doen bekend maken, welken hij heeft geschreven aan den raadsheer *le Bechu*, waarin hij zich regtvaardigt ter zake van zijne aan den doodgraver gerigte vermaning om zich te wachten voor het rondbrengen der stembriefjes, in welke de candidatuur van den raadsheer wordt aanbevolen, en het beginsel verkondigt, dat de doodgraver zich moet bezighouden met het begraven der dooden, en zich niet heeft te bemoeijen met de staatkunde der levenden.

Volgens het *Journal des Débats*, blijkt uit dezen brief, dat de maire indedaad invloed heeft uitgeoefend op den doodgraver, en dat hij daarbij geheel heeft voorbijgezien, dat de Constitutie aan al de burgers staatkundige regten heeft toegekend, die ook door den doodgraver kunnen en behooren te worden uitgeoefend. De theorie van den maire, dat de doodgraver niet te maken heeft met de staatkunde van de levenden, is alzoo geheel in strijd met het fransche staatsregt, 't welk den doodgraver de volle bevoegdheid geeft om zich met de verkiezingen te bemoeijen en om even als de andere burgers den candidaat zijner keuze te ondersteunen.

In hetzelfde dagblad wordt een zeer uitgebreid artikel gevonden over het britsche Armstrong- en Witworth-geschut, 't welk blijkbaar met veel zaakkennis is geschreven, en waarin een alles behalve gunstig oordeel wordt geveld over die vernielingswerktuigen, vooral beschouwd als praktische middelen van aanval. De schrijver van dat betoog zet uiteen, dat over het algemeen de voordeelen, welke men aan het nieuwe geschut toekent, slechts schijnbaar zijn; dat zij de verbeeldingskracht gaande maken, maar den toets van de praktijk niet kunnen doorstaan. Wat vooral weinig of niets beteekent, is dat met het nieuwe geschut het doel op 9 of 10,000 meters kan worden getroffen. Men behoeft slechts nategaan, dat de kanonnier in den regel niet verder troepen in beweging kan onderscheiden dan op een afstand van 2000 meters. Eene zoo groote draagkracht is alzoo doelloos, vooral omdat die in den regel niet kan verkregen worden, dan met opoffering der kracht van het schot. Goede veldartillerie moet haar maximum van krachtige werking hebben in de gewone omstandigheden van den veldslag. Daarheen moet het streven zijn van de deskundigen. De *Débats* meenen, dat het fransche geschut, 't welk beproefd is in Italie, aan alle vereischten beantwoordt.

PARIJS, 21 Maart.

Heden heeft de Keizer de deputatie uit Savoye ontvangen. De stellige wijze, op welke Z. M. zich heeft verklaard omtrent de inlijving van Savoye en Nizza in Frankrijk, is heden het voornaamste onderwerp der gesprekken en zal, naar men hier denkt, allerwegen in Europa een diepen indruk maken. De demonstratie erlangt vooral ook eene groote beteekenis, omdat Savoye en Nice onverwijld door de fransche krijgsmagt zullen worden bezet. Daartoe zullen twee corpsen worden afgezonderd, welker hoofdkwartieren zullen worden gevestigd, het eene te Chamberry, het andere te Nizza. De geheele inlijving dezer gewesten zal binnen een tijdsverloop van vier dagen haar beslag moeten hebben erlangd.

Het vertrek van fransche troepen uit Lombardije naar Savoye heeft aanleiding gegeven tot het vermoeden, dat een begin was gemaakt met de ontruiming van dat gewest. Het blijkt thans, dat zulks geenszins het geval is. Tot de geheele ontruiming is wel in beginsel besloten, maar daartoe zal niet eerder worden overgegaan dan nadat de onderhandelingen met Rome, Napels en Oostenrijk, tot het voorkomen van eenige gewapende tusschenkomst in Midden-Italie, zullen zijn ten einde gebragt.

Zaturdag zijn de leden der savooische deputatie ter middagmaal genoodigd op het paleis der Tuilerien. De Keizerin en de Keizerlijke Prins zijn heden tegenwoordig geweest bij de officiële ontvangst dezer deputatie.

LONDEN, 20 Maart.

De beraadslaging over de door het ministerie aangeboden reform-bill is gisteren avond in het Huis der gemeenten geopend. De heer *Disraëli* heeft verscheidene bedenkingen tegen de voordragt ontwikkeld, maar niet bepaaldelijk verklaard, dat zij haar zou verwerpen.

Ook de heer *Bright* heeft verklaard, dat de bill niet aan zijn wensch voldeed, voornamelijk omdat zij het stemregt niet genoeg uitbreidde. Dit zon echter voor hem geene reden zijn om de voordragt te verwerpen, omdat zij in ieder geval eene verbetering van het bestaande opleverde. In de bestaande omstandigheden meende hij zelfs, dat het de pligt en het belang der volksvertegenwoordigers was, het ontwerp aantenemen.

Heden avond zal de beraandslaging voorgezet worden.

In het Huis der lords heeft lord *Teynham* gisteren avond, naar aanleiding van ingekomen petitien, waarin het invoeren der geheime stemming bij de verkiezing van Parlements-leden verlaugd werd, een voorstel gedaan ten gunste van zoodanigen maatregel. Geen der overige leden heeft dit voorstel ondersteund, en nadat het door een der ministers besteden was, is het verworpen met 39 tegen 4 stemmen.

— Van regeringswege is aan het Parlement medegedeeld eene briefwisseling, welke in de loopende maand Maart tusschen den te Napels gevestigden engelschen ge-

zant, den heer *Elliot*, en lord *J. Russell* gevoerd is. In een brief van 2 Maart geeft de gezant kennis van de arrestatien, welke (gelijk onlangs gemeld is) toen te Napels hadden plaats gehad, en van de buitengewone maatregelen tot handhaving der rust, welke door de napelsche Regering genomen waren, zonder dat het bleek, dat er eenige aanslag bestond om de rust te verstoren. Tevens meldt de gezant, dat hij te vergeefs pogingen had aangewend ten einde het napelsche gouvernement te bewegen om eene andere gedragslijn te volgen, nademaal deszelfs tegenwoordige handelingen ten slotte zouden moeten leiden tot ondergang van den Koning en deszelfs dynastie.

Onder dagteekening van 16 Maart heeft lord *J. Russell* o. a. het volgende den gezant geantwoord:

„De door u aan de napelsche bewindslieden gedane vertoogen worden door Hr. Ms. gouvernement volkomen goedgekeurd. Wij zijn goedgezind jegens de napelsche dynastie; wij verlangen niet ons te bemoeijen met het binnenlandsch bestuur van Napels en Sicilie; maar wij kunnen de oogen niet sluiten voor blijkbare waarheden. Het is duidelijk, dat de meest eenvoudige regelen van regt niet door den Koning van Napels jegens zijne onderdanen gevolgd worden; dat de verbittering, die door onderdrukking veroorzaakt wordt, aanslagen, moorden, zamenzweringen en opstand baart; dat Hr. Ms. agenten en consuls, terwijl zij zich nauwgezet onthouden van eenig deel te nemen aan zoodanige zamenspanningen, overtuigende bewijzen hebben van derzelver bestaan.

„Mogten zoodanige zamenzweringen den troon van Z. Napelsche Maj. in gevaar brengen, dan zou Hr. Ms. gouvernement slechts de verblinding van 's Konings Raad kunnen betreuren. Maar Hr. Ms. gouvernement zal nooit eenig deel van de verantwoordelijkheid voor dezelve op zich nemen, noch het beproeven om de gevolgen van een slecht bestuur, hetwelk naauwelijks zijns gelijke in Europa heeft, aftewenden."

Vervolgens zegt de minister in dezen brief, dat de noodige hervormingen geen lang, noch moeijelijk overleg vereischen; dat in de eerste plaats de arrestatien, die zonder blijk van schuld, plaats hebben, en de gevangenhoudingen zonder regterlijk onderzoek, behooren optehouden; — dat de thans door de napelsche Regering gevolgde weg tot niets anders dan tot verderf kan voeren.

In een brief van 19 Maart verklaart lord *J. Russell* op nieuw, dat het belang van den Koning van Napels blijkbaar vordert, dat hij de toegenegenheid van zijn volk winne, en dat bij de beginselen van regt en wet volge ten aanzien der behandeling van verdachte personen.

— De beurs was heden weder flaauw. De 3 pc. gecons. resc. 94½, ⅜.

BRUSSEL, 21 Maart.

Gisteren hebben de Gedeputeerden de wets-voordragt, betreffende de invoering van eene pasmunt, uit een alliage van nickel vervaardigd, goedgekeurd. De voordragt heeft eenige wijzigingen ondergaan, doch het beginsel is behouden gebleven.

De heer *Guillery* heeft voorgesteld om op 28 Maart een begin te maken met het onderzoek in de sectien van de voordragt tot afschaffing der indirecte gemeente-belastingen. Dit voorstel is niet aangenomen, en de Kamer heeft bepaald, dat eerst op den dag na de schorsing der zitting tijdens het Paaschfeest, dat onderzoek zal aanvangen.

— Het russische orgaan *le Nord*, 't welk over het algemeen zeer vijandig gestemd is en blijft ten aanzien van Engeland, vestigt heden de aandacht op de stemming in Midden-Italie en de inlijving van Savoye, en beweert, dat thans aan Europa niets anders overblijft dan om Engeland te volgen op den gevaarlijken weg, welken dat Rijk heeft ingeslagen, of om de gematigde en vredelievende staatkunde van Rusland te ondersteunen. Engeland heeft de gemoederen in Italie opgezet en de staatkundige driften aangevuurd, doch te kennen gegeven, dat het geen schelling wil besteden voor de italiaansche onafhankelijkheid. Rusland verlangt niets dan het herstel van grieven, langs den bedaarden vredelievenden weg. Volgens *le Nord*, moet men in het oog houden, dat Rusland, 't zij regtstreeks, 't zij van ter zijde, nog altijd invloed uitoefent op de groote internationale transactien. Dat blad meent te kunnen verzekeren, dat in geen geval Pruissen zich van de russische staatkunde zal afscheiden.

Verder is in *le Nord* een breedvoerig betoog opgenomen, waarin wordt uiteengezet, dat de beginselen, die thans door lord *Palmerston* openlijk in het britsche Parlement worden beleden, omtrent Italie in het algemeen en Toscane in het bijzonder, vroeg of laat op de Jonische-eilanden zullen moeten worden toegepast, die niet onder de souvereiniteit, maar onder het protectoraat van Groot-Brittanie zijn geplaatst, en welker bevolking sedert 45 jaren dat protectoraat moede is en vurig verlangt naar de inlijving in Griekenland. *Le Nord* vraagt, of het protectoraat meer onschendbaar is dan de souvereiniteit, en of het regt der nationaliteiten, 't welk Engeland plaatst boven het regt der Souvereinen, minder geldt dan het regt der beschermers? Het antwoord zou niet twijfelachtig zijn, vooral als men nagaat, dat ook de Jonische-eilanden het *fait-accompli* opleveren van „eene radicale oppositie tusschen de regenten en de geregeerden."

's GRAVENHAGE, 22 Maart.

Bij besluit van 20 Maart heeft Z. M. 1° den heer dr. *A. Brants*, op zijn verzoek, met het einde der loopende maand eervol ontslagen als schoolopziener in het vierde schooldistrict der provincie Gelderland; 2° te rekenen van 1° April aanst. tot schoolopziener in dat district benoemd den heer *L. A. F. H.* baron *van Heeckeren*, te Zutphen.

Bij Zr. Ms. besluit van 4 Maart, is de heer *C. Schultz*, te Port au Prince, benoemd tot consul-generaal in het gemeentebest Haïti.

Bij kon. besluit van 20 Maart, is de kapitein *H. Boer*, van het wapen der artillerie bij de landmagt in West-Indie, benoemd tot majoor en commandant der troepen op Curaçao.

— H. M. de Koningin is in zoo ver hersteld, dat H. D. hare vertrekken weder heeft kunnen verlaten. H. M. heeft gisteren avond Prins *Frederik* ontvangen.

HAARLEM, 22 Maart.

Telegrafische berigten.

Parijs, 22 Maart. De heer *Grandguillot* verklaart in den half-officiëlen *Constitutionnel*, dat het terugtrekken van het fransche leger uit Lombardije geenszins moet worden aangemerkt als het blijk eener verkoeling tusschen Frankrijk en Piemont; dat de fransche Regering last heeft gegeven tot deze ontruiming, omdat zij de italiaansche onafhankelijkheid als verzekerd beschouwt, en Oostenrijk zich alleen toelegt op de verdediging en beveiliging van zijne venetiaansche grenzen, terwijl de eerlijke bedoelingen van Frankrijk niet gedoogen, dat aan dien Staat belemmeringen in den weg worden gelegd. De bedoelde terugtogt van de fransche troepen is derhalve, volgens den genoemden publicist, het voorteeken eener spoedige oplossing der italiaansche verwikkelingen, en geenszins de voorlooper van nieuwe moeijelijkheden, welke de wijsheid zoowel, als het belang der sardinische Regering zal weten te verhoeden.

Turin, 21 Maart. Men verzekert, dat de minister *Cavour* ook met het bestuur der sardinische zeemagt zal worden belast. De Prins *van Carignan* maakt zich gereed om den 26sten de reis naar Florence aantenemen.

Parijs, 22 Maart. De Keizer heeft gisteren middag de deputatie uit Savoye ontvangen en de door haar aangebodene adressen aangenomen, met de verklaring, dat de inlijving van Savoye en Nizza in Frankrijk in beginsel is vastgesteld; dat deze *rectificatie der grenzen* den bijval heeft erlangd van Sardinie zoowel, als van de bevolking, en dat uit de tot dusver gevoerde onderhandelingen mag worden afgeleid, dat de meeste onderteekenaren der tractaten van 1815 ten aanzien van Frankrijk gunstig gezind zijn. De Keizer heeft daarbij gevoegd, dat hij in zijne welwillendheid voor Zwitserland bijna eenig grondgebied van Savoye had afgestaan, maar tot andere gedachten is gekomen, nadat hij had bespeurd, dat zulks in dat gewest algemeen tegenzin zou verwekken. Hij zal echter de belangen van Zwitserland geenszins uit het oog verliezen.

In den *Moniteur* wordt heden de rede des Keizers in haar geheel medegedeeld. Daaruit blijkt nog, dat Z. M. heeft gezegd, dat de inlijving van Savoye uit den aard der omstandigheden voortvloeit, en geenszins geschiedt uit een beginsel van nationaliteit, maar alleen als een waarborg voor de verdediging van de fransche grenzen.

Den 17den Maart heeft de minister *Thouvenel* eene depeche gezonden aan den heer *Turgot*, den franschen gezant te Bern, waarin op het zwitsersche protest wordt geantwoord. De minister heeft zijne verwondering niet ontveinsd over de door Zwitserland aangenomene houding, nadat die republiek de meest overtuigende bewijzen van 's Keizers welwillendheid en vriendschap had ontvangen, zoodat zij een volledig vertrouwen in de fransche Regering had behooren te stellen. In het breede zet de minister uiteen, dat Chablais en Faucigny in der tijd alleen zijn geneutraliseerd in het belang van Savoye, en dat de Bonds-regering zich zeer ten onregte mengt in eene tusschen Frankrijk en Sardinie getroffene schikking. Hij erkent echter, dat de mogendheden het regt hebben om te onderzoeken, in hoever die schikking strookt met de bepalingen van 1815, en verklaart, dat Frankrijk gezind is om al datgeen aantenemen, 't welk wordt geboden door het algemeen belang, maar vooral ook in het belang van Zwitserland.

Londen, 22 Maart. Op de mededeeling van het protest van Zwitserland, heeft de oostenrijksche Regering te kennen gegeven, dat hij zich een nader antwoord voorbehoudt; maar zij heeft tevens doen opmerken, dat Zwitserland zich in den jongsten oorlog eene schennis van onzijdig verklaard grondgebied door fransche troepen heeft laten welgevallen.

Livorno, 22 Maart. Zoodra de aansluiting van Toscane aan Piemont zal zijn volbragt, zal de fransche legatie te Florence worden opgeheven.

Turin, 22 Maart. Eene bezending van de Liberale Unie, met den heer *Buoncompagni* aan haar hoofd, heeft een bezoek gebragt aan de deputatie van Nizza, en haar vermaand om bij haar voornemen te volharden, met den vurigen wensch, dat dit met een goeden uitslag moge worden bekroond.

In de laatste bijeenkomst van den gemeente-raad van Amsterdam heeft de voorzitter op eene aan hem gerigte vraag, wat hem bekend was nopens het gerucht, alsof de Regering voornemens zou zijn om het wetsontwerp betreffende de doorgraving in Noord-Holland terug te nemen, geantwoord, uit eene goede bron te hebben vernomen, dat het voornemen bestond om het ingediende ontwerp door een ander te doen vervangen, bij 't welk de zaak onder andere voorwaarden aan het oordeel der Staten-generaal zou worden onderworpen, met het doel om aan dit nieuwe ontwerp voor die doorgravidg eene betere ontvangst voor te bereiden.

— HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. de Prins *van Oranje* worden den 10den April, voor eenige dagen, te Amsterdam verwacht.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 22 Maart. Den 21sten dezer in **Texel** binnengekomen: stoomschip *Sagonia*, Hamburg, als bijlegger naar Londen.

Niets Uitgezeild Wind z. w.

Den 21sten dezer in **Helvoet** binnengekomen: *Ottolina*, Prange, Patjitan, l. v. Brouwershaven; *Maria Johanna*, van der Gaauw, Palermo.

Uitgezeild: stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Sterling*, Leith; *Seahorse*, en *Veean Queen*, beiden naar Hull. Wind z. w.

Den 21sten dezer in Zierikzee binnengekomen: *Catharine Maria*, Ballot, v. Banjoewangie.

Den 20sten dezer in Vlissingen binnengekomen: *Susanne Elisabeth*, Ouwehand, en *Prins Veldmaarschalk*, Immink, v. Batavia.

Den 3den dezer te Newyork binnengekomen: *Herzogin von Brabant*, Beling, Rotterdam.

Den 3den dezer te Boston binnengek. *Varco de Gama*, de Groot, Rott.

Den 7den dezer te Gibraltar binnengekomen: *Zeemeeuw*, Bontekoe, Messina naar Falmouth.

Den 14den dezer van Venetie uitgezeild: *Elsina*, Brouwer, Hull.

Den 4den dezer te Messina binnengekomen: *Wilhelmina Catharina*, Kichl, Liverpool; 7 dito *Sieka*, Douwes, Cevita Vecchia.

Den 12den dezer van Cagliari uitgezeild: *Pomona*, van der Sloot, Falmouth; 13 dito 2 *Gebroeders*, Bosmak, (Galipoli) dito.

De 18den dezer te Falmouth binnengekomen: *Zeven Sterren*, Hulsinga, Triest, met verlies van verschansingen enz.

Den 17den dezer van Glasgow uitgezeild: *Susanna Elsina*, Krans, Alexandria.

Den 17den dezer bij Plymouth binnengekomen: *Marchina*, Smit, Alicante naar Rotterdam.

Den 21sten dezer van Nortshields uitgez.: *Caesar*, de Jong, Java.

Gepraaid: 4 Febr. op 1° z. b., 20° w. l. *Krimpenerwaard*, kapt. van Twiss, Banjouwangie naar Rotterdam. 18 Febr. op 8° n. b., 31° w. l. *Azia*, Molenaar, Amsterdam naar Batavia. 27 Febr. op 32° n. b., 39° w. l. *Doelwijk*, kapt. Swart, Padang naar Rotterdam.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 20 Maart. *Tarwe* prijsh.; 70 à 74 p. Ommel. *f* 8,30 à *f* 9,10; 70 à 74 p. Old. *f* 8,05 à *f* 8,85. *Rogge* flaauw; 66 à 70 p. *f* 6,60 à *f* 7,20. *Boekweit* prijsh.; 62 à 66 p. gr. zand *f* 5,90 à *f* 6,75; 64 p. veen *f* 6,05. *Gerst* flaauw; 54 à 58 p. *f* 5,70 à *f* 6,40. *Haver* 38 à 50 p. dikke *f* 3,30 à *f* 4,80; 36 à 40 p. [illegible] voer *f* 3,20 à *f* 3,70. *Paardenboonen* *f* 6,50 à *f* 6,80. *Koolz*[illegible] *f* 11,75 à *f* 12,50. *Gort* grove *f* 10,25 à *f* 10,75; parel *f* 12 à *f* 1[illegible]

Delft, 22 Maart. *Boter* *f* 54 à *f* 59.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

22 *Maart* 1860. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	64	¼	64¼
" 3 "	75 13/16	76	—
" 4 "	97¾	98⅛	98⅛
O. I. Leen. 4 "	97	—	—
Amort. Sd. 3½ "	94¾	⅞	—
Hand. op resc.	125½	—	—
" a cont. 4½ "	—	—	—
" Leen. 4 p	—	—	—
Holl.-Spw...	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	-	—	—
BELGIE.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	51⅝	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig.....1½ p	33 11/16	¾	33¾
" ....3 "	44⅝	—	—
" Bin. 3 "	42 13/16	⅞	—
Am.-Schuld...	14⅜	—	—
Bew. Coup....	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig......3 p	43 5/16	7/16	43 5/16
" 1856. 3 "	42	1/16	42 1/16
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	103⅛	—	—
" 5 "	102	⅛	102
Certif. Obl. 5 "	—	—	—
" " 4 "	79¼	—	—
" *Stglts* 4 "	79 9/16	—	—
" N. 4 "	—	—	—
" 5 Ser. 5 "	--	—	—
" 6 " 5 "	98⅞	99	98⅞
" Hamb. 5 "	89½	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	94	—	—
" " 3 "	62 1/16	—	—
Insch. . 6 "	60	—	—
Cert. . 6 "	60½	—	—
Spw. Act. 5 "	—	—	—
" volgef. 5 "	212¼	¾	212½
Hijpoth... 4½ "	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	—	—	—
Oblig.....4 p	77¾	78	—

	van	*tot*	*gebl.*
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	101½	—	—
Aand. 54. 3½ "	205½	—	
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 "	47 1/16	¼	47¼
" " 2½ "	25⅝	11/16	25 11/16
" r. Amst. 5 "	68¾	13/16	68 13/16
" Nat. 54. 5 "	53¼	9/16	53 9/16
Wener Bank *f*	742	744	—
" .. "	—	—	—
" 4 p	233½	234	—
Fr. Sp. *Hyp.* 3 *f*	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" 3 "	—	—	.
BRAZILIE.			
Geldl. 52. 4½ p	—	—	—
" 58. 4½ "	87¼	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	-
" Fransche.	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 55. 1 p	—	—	—
VENEZUELA.			
Oblig. ... 3 p	—	—	—
" ... 1½ "	—	—	—
GRENADA.			
Oblig.....4 "	14⅛	—	—
" Uitg...	—	—	—
MEXICO.			
Oblig.....3 p	—	—	—
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. B.	—	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	61	—	—
" Obl. C.B. 7 p	82⅝	¾	—
Galv. Spw. 8 "	47	48	—
Louisiana 5 "	101½	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	3 11/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 106¾. Beijersche Spoorwegaandeelen 53½. Brazilie geldl. 1824 £ 100 5 pc. 97½. Dito dito 1843 £ 100 5 pc. 96. 4½ pc. Fransche Certificaten 87⅝. Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

IJ. de Kock, *President.* J. A. Jolles Jr., 1e. *Secretaris.*

De binnenl. fondsen herstelden zich op het laatst eenigermate van hun achteruitgang. De spaansche en portugesche waren aangeboden. Oostenrijksche als gisteren. De overige onveranderd.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21,60; dito Nationale *f* 28,60; diverse in Eng. per £ *f* 11,60; Eng. Russen per £ *f* 11,80; Frans. *f* 55⅛; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34¾; Hamburg Russen *f* 32¾; Russen in Z. R. *f* 33 9/16; Pools. in Fl. *f* 27⅛; Spaans. *f* 2,3[illegible]

Madrid, 21 Maart. De 3 pc. 44.60; 1¾ pc. 34.80.

Weenen, 22 Maart. De 5 pc. Met. 68.80; nat. 77.50.

Londen, 22 Maart. De 3 pc. gecons. 94⅝ à ¾. Mexico 21⅝ à ⅞. Spanje 45¼ à ½, en 34⅝ à ⅞.

Parijs, 22 Maart. De 3 pc. 67.90. Spanje 43¼ à ⅜.

Groningen, 21 Maart. Door het bedanken van ds. *Ternooy Apel* te Delft, heeft de breede kerkeraad der Hervormden alhier het beroepingswerk hervat, en alsnu achtereenvolgens opgemaakt het volgende twaalf-, zes- en drietal.

Twaalftal: *Moens*, Sneek; *Romeny*, Leeuwarden; *v. Toorenenbergen*, Purmerende; *Rogge*, Oudkerk; *Posthumus Meijes*, Doesburg; *Hoevers*, Leeuwarden; *van Gorkum*, Eemnes-Binnen; *Brouwer*, Veendam; *de Keijzer*, Arnhem; *Poelman*, Noordbroek; *de Groot*, Rottum; *ter Haar*, Nijmegen.

Zestal: *v. Toorenenbergen*, *Moens*, *Brouwer*, *v. Gorkum*, *ter Haar* en *P. Meijes*. — Drietal: *v. Toorenenbergen*, *Moens* en *ter Haar*.

Waaruit vervolgens is beroepen ds. *Alb. van Toorenenbergen*, te Purmerend.

Bij de veiling van vaste goederen, den 17den Maart 1860 te Haarlem gehouden, is n° 1, een huis Kruisstraat o. z. verkocht *f* 3600 aan *W. Engelgeer*; n° 2, 3, 4, huizen en pakhuis Anegang n. z. *f* [illegible] *P. Jansen*; n° 5 opstal van eene lijnbaan Stadsvest *f* 250 *E. Tierie*; n° 6, huis L. Heerenstraat *f* 1210 *J. Rookmaker*; n° 7, huis Hagestraat, niet geveild; n° 8 huis Burgwal, *f* 1805 *L. Uittenbosch*; n° 9 pakhuis en bovenwoning *f* 995 opgeh: n° 10, loods, Slijksteeg *f* 125 *J. H. Salzman*; n° 11 en 12 huis en erf in de S. Annastraat *f* 920, wed. *W. Kruit*; n° 13-23 elf obligatien r. k. k. H. Joseph groot *f* 100 rentende 4 pc. 84 à 87 pc.; n° 24, winkelhuis L. Bagijnenstraat *f* 1320, *J. B. Lohman*; n° 25 pakhuis, Bagijnhof *f* 325, *W. Verkes*; n° 26, 27 huizen in de L. Heerestraat *f* 2340, opgeh.; n° 28, opstal van een tuingrond in het Geldelooze-pad *f* 760 *J. Luyten* gg.

Vijfentwintigjarige Echtvereeniging van:

FRANS GALIS

en

ANTJE DE JONG.

ZWAAGDIJK, Gem. *Zwaag*, 20 Maart 1860.

*** Getrouwd:

DRIEL, P. A. HOFFMANN

19 Maart 1860. en

Algemeene kennisgeving. A. M. BAERVELDT.

*** Getrouwd:

ELST, *Over-Betuwe*, G. VAN DER HORST

21 Maart 1860. en

Eenige kennisgeving. C. M. H. A. QUACK.

*** Getrouwd:

A. W. Baron VAN BORSSELE

en

F. S. Baronesse VAN BRAKELL DOORWERTH.

Kasteel DOORWERTH, 22 Maart 1860.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, B. VAN HATTEM,

22 Maart 1860. Predikant te *Culemborg*, en

A. D. L. STEENHOFF.

*** Bevallen van een ZOON *M. A. VAN SCHERPENBERG — SCHILL.*

DRIEBERGEN, 17 Maart 1860.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *DIEDERIKA HERMINA MULLER*, beviel heden voorspoedig van een ZOON. T. E. ROQUÉ,

MAASTRICHT, Gep. Lt. Kol. van het O. I. Leger.

den 18den Maart 1860.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoote *A. E. DE WIT.*

E. DE BOER Jz.

UITGEEST, 19 Maart 1860.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *J. J. HISSINK*, geliefde Echtgenoote van

J. VREEDE Czn.

AMSTERDAM, 19 Maart 1860.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. E. VERBRUGH — HOOFTS.*

DORDRECHT, 20 Maart 1860.

*** Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON *A. E. KATER*, geliefde Echtgenoote van

PURMERENDE, L. G. POST.

20 Maart 1860.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *S. J. SASSE — SCHOENMAKERS.*

NIEUWVEEN, 21 Maart 1860.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe *J. C. VAN STOLK*, geboren *VAN HOBOKEN.*

ROTTERDAM, 21 Maart 1860.

Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig doch ontijdig bevallen van eene *doodgeborene* DOCHTER, Vrouwe *E. F. S. SMISSAERT*, geboren *VAN RAPPARD.*

'S HAGE, den 21sten Maart 1860.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON *M. H. VRANCKEN*, geliefde Echtgenoote van

NOORDWIJK A/Z., J. H. HEIDENRIJK.

21 Maart 1860. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons geliefd jongste Kindje ANNA AUGUSTA, ruim veertien maanden oud. Jhr. Mr. F. J. J. VAN EYSINGA.

T. A. W. C. VAN EYSINGA,

geb. Baronnesse VAN WELDEREN RENGERS.

LEEUWARDEN, 16 Maart 1860.

*** Heden ontvingen wij het treurig berigt, dat onze dierbare Zoon ROBBERT, na een langdurig lijden, den 23sten December 1859, te *Samarang* is overleden.

RENKUM, R. LE BOULLENGER,

16 Maart 1860. Gep. Lt. Kolonel.

M. I. LE BOULLENGER,

Eenige kennisgeving. KOOL.

*** Op den 17den Maart 1860, overleed te 's GRAVENHAGE, de Hoog Wel-Geboren Heer VINCENT GILDEMEESTER Baron VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN, buitengewoon Kamerheer van Z. M. den Koning.

*** Heden overleed in den ouderdom van bijna 72 jaren, de Wel-Edel Geboren Heer COENRAAD VAN VRIJBERGHE DE CONINGH, vroeger Lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, Oud-Burgemeester, Secretaris en Notaris alhier, innig betreurd door zijne Echtgenoote, Kinderen en Behuwd-Kinderen.

MAASLAND, 18 Maart 1860.

Strekkende deze tot algemeene en tevens tot bijzondere kennisgeving.

*** NIEUW BEERTA, den 19den Maart 1860. Heden ontsliep, na een langdurig en smartelijk lijden, in de verwachting eens hoogeren levens, mijne innig geliefde Echtgenoote ELIZABETH FRANCINA GERARDA FRANKE, in den ouderdom van 53, en na eene Echtverbindtenis van 20 jaren. H. VAN BERKUM.

*** Heden overleed onze jongste Lieveling, ANNE MARGUERITE ELISABETH CAROLINE, bijna 17 maanden oud. A. IJSSEL DE SCHEPPER.

DEVENTER, J. A. IJSSEL DE SCHEPPER,

20 Maart 1860. geb. KRUIMEL.

*** Heden overleed, in den ouderdom van negen en zestig jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, Vrouwe L. J. B. V. VON ROSENTHAL. Mr. H. J. THOOFT.

ZUTPHEN, 20 Maart 1860.

*** Voor de vele bewijzen van vertroostende deelneming, in het lijden en bij het overlijden mijner teedergeliefde Echtgenoote, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, den hartelijksten dank. F. DE WILLIGEN,

'S GRAVENHAGE, Predikant.

21 Maart 1860.

Kiezers van het District ALMELO.

Hebt gij door den Burgemeester van Almelo te kiezen tot Lid van de Provinciale Staten, hem hulde willen brengen voor het door hem gevoerde voorbeeldig Bestuur der Stad Almelo, gij hebt tevens een waardig Vertegenwoordiger gekozen naast andere uwer Afgevaardigden.

Maar wij vragen het u in ernst, wordt het niet tijd dat er een einde kome aan dergelijke keuzen?

Wanneer zal kunde boven middelmatigheid, onbaatzuchtigheid boven egoïsme, zelfstandigheid boven afhankelijkheid, gesteld worden?

Is er geen middel om waardige keuzen te verkrijgen?

Zoude geregelde Kiezers-Vergaderingen niet het gewenschte doel kunnen bereiken?

Dat zij die het algemeen welzijn wenschen te bevorderen, en geschikt zijn om het voortestaan, het iniatief nemen. — Wij zullen hunne pogingen gaarne ondersteunen.

Eenige welgezinde Kiezers.

NB. Deze Advertentie primitief ter plaatsing toegezonden aan de *Twentsche Courant*, is echter daarin niet opgenomen.

*** Ten Kantore van GUEPIN & VAN DER VLUGT, te Haarlem, zal, van 1° April 1860 af, worden geaccepteerd ter betaling der alsdan verschenen **COUPONS** van Aandeelen in *Russische Fondsen*, onder hunne Directie, in den jare 1808, te St. Petersburg aangelegd met *f* 27,54, per Coupon.

*** Ten spoedigste wordt op zeer aannemelijke voorwaarden een **HULP-ONDERWIJZER** in de Openbare School te *Vaassen*, Provincie Gelderland verlangd, die tevens in het meer uitgebreid lager onderwijs onderrigt kan geven. Brieven franco te adresseren aan den Heer Burgemeester van Epe.

Instituut te Rhenen.

De ondergeteekende heeft de eer hiermede te berigten, dat hij sedert 1°. September ll. als Instituteur te Rhenen gevestigd is, en neemt de vrijheid zijne **INRIGTING** aan de belangstelling van *Ouders* en *Voogden* aantebevelen.

De gunstige getuigenissen van Ouders, wier Zonen reeds aan hem zijn toevertrouwd; de fraaije ligging en de geschiktheid van het gebouw; de billijke voorwaarden van plaatsing, en de gezonde streek, bevelen dit Instituut ten hoogste aan.

Op *franco* aanvrage zijn Prospectussen te bekomen bij den Instituteur G. J. I. DE JONGH.

SECONDANT.

Op eene bloeijende Kostschool in Gelderland, wordt gevraagd: Een **SECONDANT**, van de P. G., niet beneden de 20 jaren. Vereischt wordt, behalve de vakken van het Lager Onderwijs, mede behulpzaam te kunnen zijn in het onderwijzen der Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen. Bij genoegzame gelegenheid ter verdere bekwaming in de Wiskunde en Talen, kan men buiten de gewone verpleging, op een *ruim* Salaris rekenen. Brieven *franco*, Lett. F., bij den Boekhandelaar W. C. WANSLEVEN, te Zutphen.

*** Gevraagd: Een bekwaam **SECONDANT**, H.G., Salaris *f* 400 à *f* 500 's jaars, benevens het Internaat. Brieven *franco*, onder Letter P., aan de Erven THIERRY EN MENSING, Boekhandelaren te 's Gravenhage.

*** Een **CANDIDAAT-NOTARIS**, P. G., die tevens de beste getuigschriften kan produceren, zag zich gaarne op een Notariëel-Kantoor geplaatst. Adres met *franco* Brieven, onder Letter E., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

RIJKS-BELASTINGEN.

Men verlangd ten spoedigsten op een belangrijk Kantoor der Accijnsen: Een **KLERK**, volledig bekend met de werkzaamheden der accijnsen, belooning naar kunde, daartoe vervoege men zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Ontvanger der accijnsen te Haarlem.

*** Een Burgemeester in Zuid-Holland, vraagt een

KLERK,

in staat de Secretarie waar te nemen, *f* 400 belooning. Adres *franco*, onder Letter B., aan de Boekhandelaren de ERVEN LOOSJES, te Haarlem.

*** Primo April wordt in een Hôtel van de 1e Klasse gevraagd:

Een bekwame KELNER.

Adres, onder Letters G. G., bij den Boekhandelaar G. DE GEUS, te 's Hage.

RIJKS-GESTICHTEN

TE OMMERSCHANS EN VEENHUIZEN.

In een der Rijksgestichten te Veenhuizen, Provincie Drenthe, wordt verlangd een **GENEES-, HEEL- en VROEDMEESTER**, op eene Jaarwedde van *f* 800.— benevens vrije Woning en Tuin.

Sollicitanten naar deze Betrekking, kunnen met verzoekschriften, onder overlegging van de noodige attesten, vóór 10 April aanstaande, zich wenden tot het Departement van Binnenlandsche Zaken, en voor verdere inlichtingen zich vervoegen bij den Directeur der Gestichten, te Meppel.

*** Het Bestuur der *Scheveningsche Bouwvereeniging*, verlangt in onderhandeling te treden met **IEMAND**, die genegen is tegen 15 Junij e. k., de Restauratie in het nieuw gebouwde gedeelte van het Hotel *Garni*, geheel op eigen kosten in te rigten en tevens geheel voor eigen rekening uit te oefenen.

De Voorwaarden liggen ter inzage bij Mejufvrouw *Treurniet*, in het Hotel *Garni*, te Scheveningen. Die verlangen in aanmerking te komen worden verzocht, met *franco* Brieven, voor 15 April e. k., zich aantemelden bij den Secretaris van het Bestuur, Plaats N°. 20, te 's Gravenhage

---

*** Gevraagd voor Z. M. Stoomfregat *Zeeland*: Een **KAPELMEESTER**, op een vast Tractament van 35 Gulden 's maands en maandelijksche Toelage van 10 tot 15 Gulden. Men vervoege zich ten spoedigste in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Kapitein-Luitenant ter Zee GEERLING, te Vlissingen.

*** Gevraagd voor Z. M. Stoomfregat *Zeeland*: Een **KAJUITSKOK**, op een Tractement van 26 Gulden 's maands. Men vervoege zich ten spoedigste in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Kapitein-Luitenant ter Zee GEERLING, te Vlissingen.

*** Gevraagd voor het *Etat-Major* van Z. M. Stoomfregat *Zeeland*: Een **OFFICIERS-HOFMEESTER**, op een vast Tractement van 17 Gulden 's maands en eene maandelijksche Toelage van 5 tot 10 Gulden, naar mate van geschikt- en bekwaamheid. Men vervoege zich ten spoedigste in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Kapitein-Luitenant ter Zee GEERLING, te Vlissingen.

*** Wordt verlangd bij het Muzijkkorps van het 4de Regt. Dragt.: Een **TROMPETTER**, tevens de Fagot of Tuba kunnende bespelen; hij die daartoe geschikt en genegen is, kan zich in *persoon* of met *gefrankeerde* Brieven adresseren bij den Heer MULLER, Staftrompetter bij dat Regement te Zutphen.

NAAIMOEDER GEVRAAGD.

In het Waalsche Weeshuis te 's Gravenhage, wordt met 1°. Mei aanstaande, eene **NAAIMOEDER** gevraagd, van de Protestantsche Godsdienst, van goede getuigschriften voorzien, tusschen de 30 en 45 jaren oud, een zacht humeur en eene goede gezondheid bezittende, ongehuwd of Weduwe zonder Kinderen ten haren laste, en bovenal goed met jonge Meisjes wetende om te gaan en tot eene *christelijke* opvoeding kunnende medewerken. Diegene, welke reeds vroeger in soortgelijke betrekking zijn werkzaam geweest, zullen de voorkeur verdienen, strekkende almede eenige kennis der Fransche Taal tot bijzondere aanbeveling, hoewel dit laatste geen volstrekt vereischte is. Hierop reflecterenden, moeten zich met *franco* Brieven of in *persoon*, aanmelden bij Dames Regentessen in hare Vergadering in voormeld Gesticht (*Uileboomen*), iederen Dingsdag tusschen 1 en 3 ure, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Secretaris der Commissie van Beheer, Mr. B. L. RASCH, te 's Gravenhage.

*** Eene **DAME**, die hare bloedverwanten in Oost-Indie heeft, wenscht met eene Familie, in de eene of andere betrekking de reis naar Batavia te doen, tegen genot van vrijen overtogt. Ter bekoming van meerdere inlichtingen wende men zich met *franco* Brieven, onder Lett. S., aan het Postkantoor te Geertruidenberg.

*** Eene fatsoenlijke Familie, op een aangenaam gelegen Buitentje, verlangd eene Prot. **JUFVROUW** of **GOUVERNANTE**, in staat en genegen aan 4 Kinderen onderwijs te geven in de Holl. en Frans. Taal, Handwerken en 't geen tot eene fatsoenlijke opvoeding vereischt wordt, tevens genegen in kleine huisselijke bezigheden en de verzorging der Kinderen behulpzaam te zijn. Eene vriendschappelijke opneming in den huisselijken kring wordt verzekerd, terwijl onderwijs in de Muziek (*Piano*) eene bijzondere aanbeveling is. Adres *franco* Letter M., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Tegen Mei aanstaande wordt gevraagd: Eene bekwame **KEUKENMEID**. Adres met *franco* Brieven, onder Letter K., bij den Boekhandelaar N. J. VERHOEFF, in den Houttuin te Rotterdam.

*** Wordt gevraagd tegen Mei aanstaande, ter oppassing en verzorging eener geheel hulpbehoevende jonge Dame, eene sterke lange **DIENSTBODE**, van de H. G. en goed zedelijk gedrag, alleen zij die de vereischte geschiktheid en geduld bezitten met zieken om te gaan, en die bovengenoemde Dame indien noodig Buitenslands zoude kunnen vergezellen, zullen in aanmerking komen. Brieven *franco*, onder Letter P., bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, te Utrecht.

*** Wordt gevraagd met Mei in eene Stad in Z.-Holland,

Eene KEUKENMEID,

die tevens Huiswerk moet verrigten, van de P. G. en van goede getuigen voorzien. Eene Geldersche zal de voorkeur hebben. Adres met *franco* Brieven, Letter S., aan GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren te Leiden.

*** Men verlangt tegen 1° Mei a. s., op een Buitendigt bij het Station Harmelen, (Provincie Utrecht), bij een klein Gezin, eene **KEUKENMEID**, P. G., van goede getuigschriften voorzien, goed kunnende Koken, en tevens enig Huiswerk verrigten. Brieven *franco*. Adres Postkantoor Woerden, onder de Letters L. C.

*** *Une* **GOUVERNANTE** *Suisse, de la R. P., se trouvant actuellement en Hollande, désire continuer à s'occuper d'éducation dans ce pays. S'Adresser pour des renseignements plus détaillés sous l'initiale T. aux Libraires M. WIJT & FILS à Rotterdam.*

*** Te HUUR tegen 1 Mei of later, op een Buiten te Winterswijk, aan den Straatweg van Zutphen. Zijnde een **BOVENHUIS**, bevattende vier Kamers, Keuken, enz. Nader informatien te bekomen met *franco* Brieven, onder Letter G., bij den Boekhandelaar J. H. G. HOFFMAN

*** Men vraagt te HUUR met primo Mei: Een goed **BURGER-** of **HEERENHUIS** en **TUIN**, met of zonder Koetshuis en Stalling, in Zuid-Holl. of Gelderland, op een Dorp of digt bij eene Stad, opgaaf van Huurprijs, enz. *Franco*, onder Letter E., bij H. J. T. MATVELD, Papier- en Boekhandelaar, te Leyden.

Bij toeval te Koop:

Een bruin **MERRIE-PAARD**, oud 6 jaren, mak in het Tuig en zonder gebreken, met een zoo goed als nieuw **ZOMER-RIJTUIG**, (Break) voor vier Personen, met Colling-Assen en een nieuw Gareeltuig. Te

bevragen met *franco* Brieven, bij J. KOK, Stalhouder te Rotterdam.

FRANCO ZENDT MEN UED. OP AANVRAGE, GEMERKT F. G. N. TOE:

PROSPECTUS en volledige **INLICHTINGEN**, van een ongemeen fraai ingerigt en gelegen *Pr. Jongeheeren-Instituut*, waarvan de Conditien uiterst billijk en de getuigen van Ouders, enz. extra gunstig zijn. Nog 3 Plaatsen zijn vacant. Adres *franco*, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, of Bureau *Rott. Courant*, of Bureau *Handelsblad.*

*** **C. C. VERWEIJDE, P. PALMBOOM** en **A. F. M. HOEFKENS**, Makelaars, zullen op Zaturdag den 31sten Maart 1860, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg genaamd „*het Regthuis van Sloten*," bewoond door *A. G. Roelvink*, aan den Overtoom bij de Sluis, onder de Gemeente Sloten c. a., ten overstaan van den Notaris **J. W. ROELOFFS VALK**, ten Verkoop aanbieden: N°. 1. Eene hechte, sterke en weldoortimmerde **HUIZINGE**, (*zeer geschikt tot Zomer en Winterverblijf*) annexe Stalling, Schuitenhuis, zeer groote Tuin en Erve, staande en gelegen aan den Bovenkerkerweg bij Amstelveen, aan den Sluis, Gemeente Nieuwer-Amstel, Wijk B. N°. 1, Kadaster Sectie G. N°. 397 en 396, te zamen groot 20 Roeden, 40 Ellen. N°. 2. Een Kamp bij uitstek welig en wel toegemaakt **WEI- of HOOILAND** en daarachter liggend Boschje, gelegen naast en ten Zuiden van perceel N°. 1, in den Buitendijkschen, Buitenvelderschen polder, Gemeente Nieuwer-Amstel, kadaster Sectie G. N°. 408 en 409, groot te zamen 73 Roeden 90 Ellen. N°. 3. Een Kamp uitnemend welig en wel toegemaakt **HOOI- of WEILAND**, met daarop staande Hooiberg, gelegen tegenover de Perceelen N°. 1 en 2, ten Oosten van den Bovenkerkerweg naast de Sluis, kadaster G. N°. 406 en 407, groot 37 Roeden 80 Ellen. N°. 4. Een Perceel bij uitstek welig en weltoegemaakt **WEI- of HOOILAND**, gelegen aan den Amstelveenschen weg, in den Buitendijkschen Buitenvelderschenpolder, nabij Amstelveen, Gemeente Nieuwer-Amstel, belend de Heeren *Rutgers van Rozenburg Jr.* en *J. W. Roeloffs Valk* en Mej. de Wed. *H. Hogenhout*, Kadaster Sectie G. N°. 317, 318 en 319, ter grootte van 1 Bunder 32 Roeden, 30 Ellen, benevens het Water, N°. 316, groot 21 Roeden, 80 Ellen. N°. 5. Een stuk uitnemend welig en weltoegemaakt **HOOI- en WEILAND**, gelegen aan den Sloterweg buitendijks, Gemeente Sloten, belend de Heeren *J. Jonkhert* en *J. A. Bakhuizen*, Kadaster Sectie F., N°. 459a groot 62 Roeden, 90 Ellen, en het Water N°. 460, groot 10 Roeden 40 Ellen.

Breeder bij Billetten omschreven, en dagelijks te Bezigtigen. De bewijzen van Eigendom en Veilconditien, liggen vier dagen vóór den Verkoopdag, ten Kantore van bovengenoemden Notaris, aan den Overtoomschen weg, ter Visie.

*** Op Woensdag den 4den April 1860, des voormiddags ten 11 ure, zal in het *Regthuis*, bewoond door *S. van Dijk*, in het Dorp Sloten, ten overstaan van den Notaris **J. W. ROELOFFS VALK**, residerende te Nieuwer Amstel, publiek worden Geveild en Verkocht: N°. 1. Drie **KAMPEN** en een **KROGT** bij uitstek welig en zeer wel toegemaakt Wei- of Hooiland, in den Middelveldschen Akerpolder aan den Slotershmweg, strekkende van dien weg tot aan het stuk de Bullekamp van *J. van Haaren*, onder Sloten, Kadaster Sectie G. N°. 266 tot en met 270, te zamen groot 3 Bunders, 93 Roeden, 60 Ellen. N°. 2. Twee naast elkander gelegen **WEEREN**, mede uitnemend welig en zeer wel toegemaakt Wei- of Hooiland, in den Sloter Binnen- en Middelveldschen gecombineerden Polder, strekkende van den Sloterstraatweg tot de Slotervaart onder Sloten, Kadaster Sectie E. N°. 292 tot en met 304, te zamen groot 10 Bunders, 97 Roeden, 60 Ellen. N°. 3. Twee **WEEREN**, zeer welig en wel toegemaakt Wei- of Hooiland, in den Sloter Binnen- en Middelveldschen gecombineerden Polder onder Sloten, strekkende het eene Weer van de Slotervaart tot aan het Sloterdijkermeer en het andere Weer van het Sloterdijkermeer tot *H. Veldwijk*, Kadaster Sectie D. N°. 625, 626, 626*a*, 627 tot en met 632 en 659 tot en met 663, te zamen groot 17 Bunders, 27 Roeden, 20 Ellen. N°. 4. Een perceel uitnemend welig en zeer wel toegemaakt **WEI- of HOOILAND**, in den Osdorper-Binnenpolder aan den Groenenweg, in het Ockmeertje onder Sloten, Kadaster Sectie J. N°. 589, groot 2 Bunders, 46 Roeden, 60 Ellen; waarvan de veilconditien acht dagen te voren ten Kantore van genoemden Notaris aan den Overtoomschenweg zullen ter visie liggen.

*** Menis van meening, ingevolge bekomene authorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Leyden, ten overstaan van den te Warmond residerenden Notaris **J. DE CRANE**, op Woensdag den 18den April 1860, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van den Kastelein *A. P. Papot Sr.*, aan het Warmonderhek te Warmond, te Veilen en op Woensdag den 25sten daaraanvolgende, terzelfder plaatse en ure, te Verkoopen:

Eene allergunstigst gelegene en in de laatste jaren aanmerkelijk uitgebreide en verbeterde **ZOUTKEET**, bestaande in drie vaste Pannen, acht Zoutdennen voor geraffineerd en twee voor Klipzout, drie Smeltkuipen, eene groote vierkante Pekelkeet, vier groote ronde en twee kleine dito's, ruime Bergplaats voor Brandstoffen, groote Schuur of Loods, Kantoor, ruim Erf, benevens daarbij behoorende **LAAN**, genaamd ***DE ZOUTKEETLAAN;*** Voorts drie hechte, sterke en weldoortimmerde **HEERENHUIZINGEN** met **ERVEN** en **TUIN**, eenige **ARBEIDERSWONINGEN**, en eindelijk een Perceel uitmuntende **TUINGROND**, alles staande en gelegen te Oegstgeest, annex elkander aan het Kanaal.

Een der Heerenhuizinge is verhuurd tot 1 Mei 1861, voor *f* 200 in het jaar. De Zoutkeet is dadelijk te aanvaarden, en de overige Perceelen, voor zooveel dezelve niet verhuurd zijn, den 1sten Augustus 1860.

Zullende eerst afzonderlijk en daarna in verschillende partijen gecombineerd worden verkocht.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris **J. DE CRANE**, alwaar de bewijzen van Eigendom en Verkoopsvoorwaarden ter inzage zullen liggen, en tusschen de Veiling en Gunning verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde gedeelte van iedere verhooging.

Paasch- en Belijdenis-Geschenken:

TEN KATE, STICHTELIJK HUISBOEK. Dichterlijke bladen. Eng. Linn. enz. . . . . *f* 3.40.

ZSCHOKKE, DE WEG TEN LEVEN. Huis- en Handboek voor Ouders en Jonge Lieden; door B. REUDLER. Eng. Linn. enz. . . . . *f* 1.80.

—————— **VROUWENSPIEGEL**. Huis- en Handboek voor Christelijke Vrouwen en Meisjes; door Dr. W. B. J. VAN EYK, id. . . . . *f* 1.80.

DIEST LORGION, DE PREDIKANT VAN VLIETHUIZEN, of iets over de Groninger School, de Kerkelijke Leer, de Wetenschap en den Bijbel. . . . . *f* 2.90.

Uitgegeven bij A. TER GUNNE, te Deventer.

VOOR *f* 2.75 IN PLAATS VAN *f* 13. WERKEN VAN W. L. KRIEGER,

In leven Hofprediker van Z. M. den Koning, Ridder der Orde van den Nederlandsche Leeuw.

Ruim drie vierde eener Eeuw hebben de Werken van **WILHELM LEENDERT KRIEGER**, zich onder alle wisselingen van rigting en sectengeest staande gehouden en waren steeds het Huisboek in elk Godsdienstig Gezin; vooral waren het de *Gesprekken en Overdenkingen over het Lijden en Sterven van onzen Heer J. C.*, die in de weken, waarin wij thans leven, een tal van lezers vonden; van daar de reden dat vier belangrijke oplagen achter elkander geheel werden uitverkocht en men op het gelukkig denkbeeld kwam **KRIEGERS WERKEN IN ZIJN GEHEEL VOOR DE VIJFDE MAAL TE HERDRUKKEN**, en wel in Zes Deelen, als: *over de Geboorte, het Lijden en Sterven, de Opstanding, de Hemelvaart van onzen Heer J. C.*, en *over het Pinksterfeest.* Hetzelve bevat 9700 bladz. Velin papier, met net gekleurde Omslagen. De Prijs, die bij de uitgave in 1859 ***f* 13** was, is nu gesteld op ***f* 2.75** à Contant en op Franco aanvrage bij **J. H. VAN DER BEEK**, Reguliersbreestraat bij de Botermarkt te Amsterdam.

UIT DE HAND TE KOOP voor *f* 14.50, **VAN DER PALM**, Salomo (druk van Suringar) met het vervolg door **FOCKENS** 11 Deelen.

*** Van de Pers gekomen (verkrijgbaar te Amsterdam, Nes A 324) en alom verzonden:

VOOR IEDER WAT AERS.

KIJK IN 'TGAT!!!



Mimisch-Plastisch-kikiaansche **Dramatisch-Rari-Voorstellingen**

DOOR **XEZBETH** EN **BEËLZEBUB.**

Opperhof-geheim-ronzebon-nisten aan het Hof van Zijne Helsche Majesteit.

ASMODÉE DE EERSTE.

Het Geestigste Boek dat sedert de Zondvloed is uitgegeven,

OPGELUISTERD DOOR **HONDERD JOLIGE PLATEN** MET HET UIJIGSTE BIJSCHRIFT VOOR

slechts 75 Cents.

MULLER de Tweede.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **BROODBAKKERIJ** met **ERF** en **STALLING** voor 6 Koeijen, gelegen aan het Noord-Hollandsche Kanaal. Te bevragen bij W. BOLDEWIJN, te West-Graftdijk.

*** **VERKOOPING VAN ANTIQUITEITEN, SCHILDERIJEN ENZ.**

WOENSDAG 28 MAART 1860, des avonds ten *zes* ure, zullen onder Directie van den Kunsthandelaar A. G. DE VISSER, Papestraat, 23, te 's Gravenhage, worden Verkocht: *Antiquiteiten*, *Handschriften*, *Authographen*, *eene Verzameling Geographische en Topographische Kaarten*, en *eene uitgebreide Verzameling Nederl. Historie-, Spot- en Zinneprenten*; voorts: *Prenten in Lijsten en achter Glas*, waarbij: DE LOGES VAN RAPHAEL IN HET VATICAAN, uitmuntend en zeldzaam gekleurd Exemplaar, en SCHILDERIJEN, door oude en hedendaagsche Meesters.

De **Catalogus** wordt op *franco* aanvraag, *franco* toegezonden.

DE TIJDSTROOM,

MAANDSCHRIFT GEWIJD AAN LETTEREN, WETENSCHAP EN KUNST.

N°. 3 en 4 des 3den Jaargang, thans verschenen, bevat: **Mr. *ERNEST SCHEIDIUS***, ISABELLA STANLEY (Novelle). *Eene kleine wandeling met een volksteller in* 1860.

De verschenen Nummers van gen. Tijdschrift, die alom ter inzage verkrijgbaar zijn, zullen doen zien, dat de Red. zorg draagt voor een aangenamen en onderhoudenden inhoud en dat de Uitg. aangemoedigd door het voortdurend toenemen van het debiet, zich beijvert voor een geregelden en nette uitvoering. Het wordt aan alle beschaafde lezers en lezeressen, vooral aan Leesgezelschappen, bescheiden aanbevolen. De prijs is *f* 10.— per Jaargang.

*** Bij den Boekhandelaar W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage, is verschenen:

J. L. MOTLEY, De opkomst van de Nederlandsche Republiek, met Inleiding van Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, 13e Afl. *f* 1,52, met welke Aflevering dit belangrijk werk compleet is.

TIJDSTROOM der Vaderlandsche Geschiedenis van de vroegste tijden tot heden, ten gebruike bij de Gesch. van Noord-Nederland, van Mr. J. VAN LENNEP, in koker, prijs . . . . *f* –,90.

J. MOLL Jbzn., Merkwaardigheden uit de Gesch. van den Profeet Jeremia, beschouwd in Leerredenen. 3e druk . . . . *f* 2,—

LAVATER'S brieven over den staat der ziel na den dood, door Ds. J. J. L. TEN KATE. Prijs . . . . *f* –,75.

DE ECONOMIST 1860.

Tijdschrift ter bevordering van Volkswelvaart. Prijs per Jaargang is *f* 3,80. Op dit, zoowel voor *Leesgezelschappen* als *bijzondere personen*, hoogst belangrijk Tijdschrift, kan men zich abonneren door alle Boekhandelaars en bij de Uitgevers J. H. GEBHARD & C°., te Amsterdam.

*** Bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, ziet het licht:

Verspreide Bijdragen

TOT VERKLARING DER HEILIGE SCHRIFT, van Dr. **J. VAN GILSE**, *in leven Hoogleeraar aan de Kweekschool der Doopsgezinden te Amsterdam.*

Zijnde het Derde (eerst verschijnende) Deel van de VERSPREIDE EN NAGELATEN GESCHRIFTEN van Dr. *J. van Gilse*, die, volgens algemeen verspreid Prospectus, in Vier Deelen het licht zullen zien.

Prijs bij Inteekening op het geheele Werk *f* 2.15; buiten Inteek. *f* 2.50

DE WETENSCHAP DER GODSDIENST EN DE GODSDIENST DER WETENSCHAP,

Een Kritische Brief over het Jongste Manifest van **DE DAGERAAD.** Prijs *f* –50.

HET KONINGRIJK GODS IS BINNEN U LIEDEN!

Leerrede over Lukas XVII, 21*b*.

Uitgesproken bij gelegenheid van de Eerste Godsdienstoefening der Hervormde Gemeente te Soesterberg, op 29 Januarij 1860, door **J. J. BOS.**

MET EEN NASCHRIFT.

Uitgegeven ten voordeele van het Diakoniefonds dier Gemeente. Prijs *f* –50.

*** B. DEKEMA, te Utrecht, heeft uitgegeven:

HANDBOEK DER OPHTHALMIATRIEK,

naar de nieuwste onderzoekingen, voor de studie en de practijk bewerkt, door

Dr. SCHAUWENBURG.

Met Houtsneden en Platen, naar de tweede Hoogd. uitgave bewerkt door B. G. VAN DER HEGGE ZIJNEN, Offic. van Gez. 2e Kl. Prijs *f* 3,20.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.